

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH

Z BIOLOGII W KLASIE 7 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Na **ocenę śródroczną** wymagane są wiadomości i umiejętności, które uczeń zdobywa w trakcie realizacji materiału programowego w pierwszym półroczu.

Na **ocenę roczną** wymagane są wiadomości, które uczeń zdobywa w trakcie realizacji materiału programowego w pierwszym i drugim półroczu.

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Organizm człowieka. Skóra – powłoka organizmu. Uczeń:				
Wymienia elementy budowy skóry	przedstawia funkcje skóry	opisuje budowę i funkcje poszczególnych elementów skóry; rozpoznaje elementy budowy skóry (na modelu, rysunku, według opisu itd.)	określa związek budowy elementów budowy z funkcjami pełnionymi przez skórę	wyjaśnia, w jaki sposób naczynia krwionośne regulują temperaturę ciała człowieka
wymienia przykładowe choroby skóry (czerniak, grzybice skóry); wymienia zasady higieny skóry	uzasadnia konieczność konsultacji lekarskiej w przypadku rozpoznania niepokojących zmian na skórze	wymienia zasady profilaktyki chorób skóry	podaje przykłady chorób skóry (grzybice skóry, czerniak) oraz zasady ich profilaktyki	określa związek nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV ze zwiększonym ryzykiem występowania i rozwoju chorób nowotworowych skóry
II. Aparat ruchu. Uczeń:				
rozpoznaje (na schemacie, rysunku, modelu, według opisu itd.) elementy szkieletu osiowego, obręczy i kończyn	wymienia najważniejsze funkcje szkieletu	Opisuje budowę i funkcję poszczególnych części szkieletu	charakteryzuje poszczególne części szkieletu; podaje przykłady części szkieletu i elementu, który ochrania	
podaje nazwy elementów budujących mięsień szkieletowy	opisuje pracę mięśni szkieletowych z uwzględnieniem skurczu i rozkurczu	przedstawia funkcje kości;	określa cechy budowy fizycznej kości	planuje i przeprowadza doświadczenie wykazujące rolę składników chemicznych kości
wymienia sposoby zapobiegania wadom postawy (profilaktyka)		Analizuje aktywności fizycznej na prawidłową budowę i funkcjonowanie układu ruchu	przedstawia rolę i współdziałanie mięśni, ścięgien, kości i stawów w wykonywaniu ruchów	wyjaśnia mechanizm antagonistycznej pracy mięśni na przykładzie kończyny górnej

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Układ pokarmowy. Uczeń:				
		rozpoznaje (na schemacie, rysunku, modelu, według opisu itd.) elementy układu pokarmowego	przedstawia funkcje elementów układu pokarmowego	określa związek budowy tych elementów z pełnioną funkcją
			przedstawia przyczyny próchnicy i zasady jej profilaktyki	rozpoznaje (na schemacie, rysunku, modelu, według opisu itd.) rodzaje zębów oraz określa ich znaczenie w mechanicznej obróbce pokarmu
Wymienia składniki pokarmowe (białka, cukry, tłuszcze, witaminy, sole mineralne i woda)	Przedstawia źródła składników pokarmowych	określa znaczenie składników pokarmowych dla prawidłowego funkcjonowania organizmu	wyjaśnia rolę błonnika w funkcjonowaniu układu pokarmowego oraz uzasadnia konieczność systematycznego spożywania owoców i warzyw	
podaje przykłady witamin i składników mineralnych	rozdziela grupy witamin (rozpuszczalne w wodzie i w tłuszczach) i soli mineralnych (makroelementy i mikroelementy)	uzasadnia konieczność stosowania diety zróżnicowanej i dostosowanej do potrzeb organizmu (wiek, płeć, stan zdrowia, aktywność fizyczna itp.),		podaje zasady profilaktyki chorób układu pokarmowego
	przedstawia konsekwencje zdrowotne niewłaściwego odżywiania (otyłość, anoreksja, bulimia, cukrzyca)	podaje i charakteryzuje trzy przykłady chorób układu pokarmowego spośród: (WZW A, WZW B, WZW C, rak jelita grubego)	Podaje i charakteryzuje wszystkie przykłady chorób układu pokarmowego (WZW A, WZW B, WZW C, rak jelita grubego)	przedstawia i analizuje konsekwencje zdrowotne niewłaściwego odżywiania (otyłość, anoreksja, bulimia, cukrzyca)

OCENA

dopuszczająca	dostateczna	dobra	Bardzo dobra	celująca
IV. Układ krążenia. Uczeń:				
		rozpoznaje elementy budowy układu krążenia (na schemacie, rysunku, według opisu itd.)	przedstawia funkcje elementów układu krążenia	analizuje krążenie krwi w obiegu małym i dużym
wymienia główne składniki krwi (elementy morfotyczne, osocze)	wymienia grupy krwi układu ABO i Rh		przedstawia rolę głównych składników krwi (krwinki czerwone i białe, płytki krwi, osocze)	przedstawia społeczne znaczenie krwiodawstwa
wyjaśnia pojęcie transfuzji krwi		przedstawia zasady właściwego pomiaru ciśnienia tętniczego i stosuje się do tych zasad podczas wykonywania pomiaru		analizuje wpływ aktywności fizycznej i prawidłowej diety na funkcjonowanie układu krążenia
Wymienia choroby układu krążenia	podaje zasady profilaktyki chorób układu krążenia (miażdżyca, nadciśnienie tętnicze, zawał serca)		uzasadnia konieczność okresowego wykonywania badań kontrolnych krwi, pomiaru tętna i ciśnienia tętniczego	podaje zasady profilaktyki chorób krwi i układu krążenia
Zna pojęcie układ limfatyczny		wskazuje lokalizację (na schemacie, rysunku, według opisu itd.) węzłów chłonnych		określa funkcje węzłów chłonnych
	podaje wskazania stosowania szczepionek	rozdziela odporność wrodzoną i nabytą	uzasadnia konieczność stosowania obowiązkowych szczepień	porównuje istotę działania szczepionek
	określa alergię jako nadwrażliwość układu odpornościowego na określony czynnik;	przedstawia znaczenie przeszczepów oraz zgody na transplantację narządów		
	określa AIDS jako zaburzenie mechanizmów odporności			

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Układ oddechowy. Uczeń:				
rozpoznaje elementy budowy układu oddechowego (na schemacie, modelu, rysunku, według opisu itd.)	wymienia elementy budowy układu oddechowego	przedstawia funkcje elementów układu oddechowego	omawia budowę płuc	określa związek budowy elementów układu oddechowego z pełnioną funkcją
			przedstawia mechanizm wentylacji płuc (wdech i wydech)	
podaje definicję wymiany gazowej i definicję oddychania komórkowego;	wskazuje miejsca wymiany gazowej; podaje substraty i produkty oddychania komórkowego	podaje różnice między oddychaniem a wymianą gazową	analizuje przebieg wymiany gazowej w tkankach i w płucach	planuje i przeprowadza doświadczenie wykrywające obecność dwutlenku węgla oraz pary wodnej w powietrzu wydychanym
podaje przykłady chorób układu oddechowego (angina, gruźlica, rak płuca) oraz zasady ich profilaktyki	analizuje wpływ palenia tytoniu (bierne i czynne), zanieczyszczeń pyłowych powietrza na stan i funkcjonowanie układu oddechowego		wykazuje różnice między składem powietrza wdychanego a powietrza wydychanego	
VI. Układ wydalniczy. Uczeń:				
rozpoznaje elementy układu moczowego (na modelu, rysunku, według opisu itd.)	przedstawia funkcje elementów układu moczowego	przedstawia istotę procesu wydalania	podaje przykłady substancji, które są wydalane z organizmu człowieka (mocznik, dwutlenek węgla) oraz wymienia narządy biorące udział w ich wydalaniu	
	podaje przykłady chorób układu moczowego (zakażenia dróg moczowych, kamica nerkowa) oraz zasady ich profilaktyki	Przedstawia znaczenie badania moczu w diagnostyce zakażeń układu moczowego, kamicy nerkowej i cukrzycy		wyjaśnia, w jaki sposób pokarmy z wysoką zawartością soli wpływają na funkcjonowanie układu moczowego

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Regulacja nerwowo – hormonalna				
wskazuje lokalizację gruczołów dokrewnych	wymienia gruczoły dokrewne (przysadka, tarczyca, trzustka, nadnercza, jądra i jajniki)	przedstawia antagonistyczne działanie insuliny i glukagonu	podaje pięć przykładów poznanych na lekcji nazw hormonów wydzielanych przez gruczoły oraz przedstawia ich rolę	podaje wszystkie poznane na lekcji nazwy hormonów wydzielanych przez gruczoły (hormon wzrostu, tyroksyna, insulina, glukagon, adrenalina, testosteron, progesteron i estrogeny) oraz przedstawia ich rolę
		rozpoznaje elementy ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego (na modelu, rysunku, według opisu itd.)	określa funkcje ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego	uzasadnia, dlaczego procesy oddychania, trawienia, pracy serca są koordynowane niezależnie od woli człowieka
dokonyuje obserwacji odruchu kolanowego	wymienia rodzaje odruchów	opisuje łuk odruchowy		
przedstawia sposoby radzenia sobie ze stresem	przedstawia negatywny wpływ na funkcjonowanie układu nerwowego niektórych substancji psychoaktywnych: alkoholu, nikotyny (w tym w e-papierosach) oraz nadużywania kofeiny	przedstawia znaczenie snu w prawidłowym funkcjonowaniu układu nerwowego	przedstawia zagrożenia związane z zażywaniem narkotyków, środków dopingujących i dopalaczy	
VIII. Narządy zmysłów. Uczeń:				
rozpoznaje elementy budowy oka (na modelu, rysunku, według opisu itd.)	przedstawia sposoby korygowania wad wzroku (krótkowzroczność, dalekowzroczność)	przedstawia przyczyny powstawania wad wzroku (krótkowzroczność, dalekowzroczność)	przedstawia funkcje elementów budowy oka w powstawaniu obrazu	

OCENA

dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
opisuje wpływ hałasu na zdrowie człowieka		rozpoznaje elementy budowy ucha (na modelu, rysunku, według opisu itd.)	przedstawia funkcje elementów budowy ucha	planuje i przeprowadza doświadczenie sprawdzające gęstość rozmieszczenia receptorów w skórze różnych części ciała
	przedstawia rolę zmysłu równowagi, smaku, węchu i dotyku	wskazuje umiejscowienie receptorów właściwych tym zmysłom	wyróżnia rodzaje zmysłów z określeniem ich roli w życiu człowieka	wyjaśnia zagrożenia wynikające ze zjawiska adaptacji węchu
IX. Rozmnażanie i rozwój człowieka. Uczeń:				
	rozpoznaje elementy budowy układu rozrodczego męskiego i żeńskiego (na schemacie, według opisu itd.)	podaje funkcje elementów budowy układu rozrodczego męskiego i żeńskiego		
	opisuje fazy cyklu miesięczkowego kobiety		określa funkcję hormonów związanych z cyklem miesięczkowym	przedstawia konsekwencje zapłodnienia, jak i jego braku dla przebiegu cyklu miesięczkowego
określa rolę gamet w procesie zapłodnienia	wymienia etapy rozwoju przedurodzeniowego człowieka (zygota, zarodek, płód)	wyjaśnia wpływ alkoholu i nikotyny na rozwój zarodka i płodu		określa znaczenie błon płodowych, łożyska oraz pępowiny dla rozwoju człowieka

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
definiuje pojęcia: zygota, zarodek i płód, zapłodnienie	uzasadnia konieczność wykonywania badań kontrolnych jako sposobu wczesnego wykrywania raka piersi, raka szyjki macicy i raka prostaty	przedstawia zasady profilaktyki chorób przenoszonych drogą płciową	uzasadnia dojrzewanie jako etap rozwoju człowieka	przedstawia cechy fizycznego, psychicznego i społecznego dojrzewania człowieka
X. Równowaga wewnętrzna organizmu.				
analizuje informacje dołączane do leków	wymienia reakcje organizmu związane z: - zbyt niską temperaturą ciała - zbyt wysoką temperaturą ciała - niedoborem wody - nadmiarem wody	uzasadnia, że antybiotyki i inne leki należy stosować zgodnie z zaleceniem lekarza (dawka, godziny przyjmowania leku i długość kuracji)	wyjaśnia, dlaczego nie należy bez wyraźnej potrzeby przyjmować leków ogólnodostępnych i suplementów	analizuje współdziałanie poszczególnych układów narządów w utrzymaniu niektórych parametrów środowiska wewnętrznego na określonym poziomie (temperatura, ilość wody w organizmie)
		opisuje rolę układu nerwowego w utrzymaniu homeostazy		

Oprócz wyżej wymienionych wymagań od ucznia wymaga się umiejętności umożliwiających mu zdobywanie wiedzy biologicznej. Te umiejętności to:

- wyszukiwanie informacji w tekście podręcznikowym
- wyszukiwanie informacji z różnych źródeł w celu rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych
- analiza wykresów i schematów
- analiza materiałów ilustracyjnych

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH – na podstawie pisemnej opinii lub orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (do tego upoważnionej) nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne indywidualnie w stosunku do ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych.